

Cizinci ze třetích zemí jako oběti obchodování s lidmi: jejich identifikace a ochrana

CÍLE STUDIE

- ▶ Zmapovat na úrovni členských států EU a Norska způsoby identifikace a ochrany obětí obchodování s lidmi ze třetích zemí.
- ▶ Poskytnout komparativní přehled zaměřující se na aktuální statistiky a legislativní vývoj v oblasti identifikace a ochrany obětí obchodování s lidmi.
- ▶ Identifikovat příklady dobré praxe, stejně tak jako výzvy, kterým členské státy EU a Norsko v oblasti obchodování s lidmi čelí.

HLAVNÍ VÝZKUMNÉ OTÁZKY STUDIE:

- ▶ Jaká je situace v ČR v oblasti obchodování s lidmi ze třetích zemí?
- ▶ Jaké procesy jsou v ČR aplikovány v souvislosti s identifikací obětí obchodování s lidmi?
- ▶ Jakým způsobem je v ČR zajištěna ochrana a podpora obětí obchodování s lidmi?
- ▶ Do jaké míry a jakým způsobem kooperuje ČR s ostatními členskými státy v rámci identifikace a ochrany obětí obchodování s lidmi ze třetích zemí?
- ▶ Jaké jsou příklady dobré praxe a výzvy související s identifikací a ochranou obětí obchodování s lidmi ze třetích zemí?

OBECNÉ ZÁVĚRY

- ▶ V České republice je problematika obchodování s lidmi řešena v rámci **Národní strategie boje proti obchodování s lidmi na období 2020–2023**, která představuje již šestý dokument, jenž se snaží prostřednictvím stanovených opatření a nastavováním hlubších spoluprací mezi jednotlivými aktéry na poli boje proti obchodování s lidmi eliminovat výskyt této trestné činnosti. Je třeba zmínit, že systém podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi je nediskriminační s ohledem na státní příslušnost obětí a podpora je tedy poskytována jak cizincům ze třetích zemí, tak EU občanům.
- ▶ Oběti obchodování s lidmi jsou považovány podle zákona o obětech trestných činů (č. 45/2013 Sb.) za skupinu **zvláště zranitelných osob**, na kterou se vztahuje nutnost citlivého a speciálního zacházení. Ministerstvo vnitra zajišťuje společně se specializovanou nevládní organizací a Mezinárodní organizací pro migraci Praha pro pravděpodobné oběti obchodování s lidmi starší 18 let **Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi** (dále jen „Program“). Cílem Programu je poskytnout těmto obětem podporu a zabezpečit ochranu jejich lidských práv a důstojnosti a zároveň motivovat oběti ke svědecké výpovědi.
- ▶ V České republice je každoročně pořádána **řada preventivních a informačních aktivit zaměřených na oblast obchodování s lidmi**, které jsou připravovány různými aktéry, především neziskovým sektorem.
- ▶ Mezi **nejčastější formy obchodování s lidmi stále patří sexuální a pracovní vykořisťování**. Objevují se však i případy smíšené, kdy dochází k propojení forem, včetně nucených sňatků anebo nucení k trestné činnosti.
- ▶ Statistiky týkající se této oblasti jsou získávány především z Programu a také díky každoročním zprávám neziskových organizací. **Od roku 2003, kdy Program vznikl, do něj bylo zařazeno celkem 273 pravděpodobných obětí obchodování s lidmi**. Nutno však dodat, že údaje o počtech osob neodráží celkovou situaci v oblasti obchodování s lidmi v ČR.
- ▶ Od roku **2017 byl zaznamenán nárůst pravděpodobných obětí obchodování s lidmi ze třetích zemí a současně došlo k poklesu osob z EU**. Za posledních pět let vstoupili do Programu občané těchto zemí: Moldavsko, Ukrajina, Nigérie, Filipíny, Vietnam, Ghana, Mongolsko, Kyrgyzstán a Uzbekistán. Nicméně zde je třeba zdůraznit, že **většina pravděpodobných obětí obchodování s lidmi pocházela z Ukrajiny a Filipín** (o ostatní země se jednalo v méně než deseti případech).

Celá studie je ke stažení [zde](#).

